

Водич кроз систем социјалне заштите

Град Краљево

ЧОВЕКОЉУБЉЕ
ДОБРОТВОРНА ФОНДАЦИЈА
СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ

 Federal Ministry
Republic of Austria
Labour, Social Affairs, Health
and Consumer Protection

Brot
für die Welt

ГРУПА АУТОРА

**Водич кроз систем
социјалне заштите града
Краљева**

ЧОВЕКОЉУБЉЕ, ДОБРОТВОРНА ФОНДАЦИЈА
СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ
2019.

Издавач:

ЧОВЕКОЉУБЉЕ, ДОБРОТВОРНА ФОНДАЦИЈА СРПСКЕ
ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ

За издавача:

Мр Драган М. Макојевић

Аутори:

Биљана Стојановић, Град Краљево

Соња Марјановић, Центар за социјални рад Краљево

Светлана Дражовић, Центар за социјални рад Краљево

Рецензенти:

Милена Радаковић - Координатор пројекта, Човекољубље

Петар Прековић - Управник пројекта, Човекољубље

Штампа:

Агенција за издаваштво *Бернар*

Тираж:

1.000

Водич је резултат рада на пројекту

*Јачање и унапређење добробити старијих особа у региону
Крагујевца и Краљева*

Штампање ове публикације је омогућио

Brot für die Welt

Уз финансијску подршку

Federal Ministry Republic of Austria Labour, Social
Affairs, Health and Consumer Protection

САДРЖАЈ

Увод у Водич кроз систем социјалне заштите града Краљева	5
ПРАВА И УСЛУГЕ У СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ КОЈЕ СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЗ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ	7
ПРАВА И УСЛУГЕ У СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ КОЈЕ СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЗ БУЏЕТА ГРАДА КРАЉЕВА.....	11
1. Дневне услуге у заједници, које поразумевају активности које продужавају боравак у породици као што су помоћ у кући и дневни боравак.....	11
2. Услуге смештаја	12
3. Услуге подршке за самосталан живот	13
4. Услуге очувања и унапређења живота породице. .	15
5. Иновационе и остале услуге у складу са потребама локалне заједнице	16
6. Материјална подршка регулисана Градском одлуком	18
ПРАВА КОЈА ОБЕЗБЕЂУЈЕ ГРАД КРАЉЕВО	19
1. Новчана помоћ незапосленим породиљама	19
2. Једнократна новчана накнада за прворођено дете	22

3. Новчана помоћ породици са више деце са територије града Краљева	23
4. Помоћ деци са сметњама у развоју	25
6. Бесплатна возња у аутобуском саобраћају на територији града Краљева	27
8. Поносна картица 2019 "цена минус за 3+"	31
ПРАВА КОЈА ОБЕЗБЕЂУЈЕ РЕПУБЛИКА, А ОДНОСЕ СЕ НА ФИНАНСИЈСКУ ПОДРШКУ ПОРОДИЦИ СА ДЕЦОМ	
1. Накнада зараде, односно накнаде плате за време породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета	32
2. Остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета	36
3. Родитељски додатак	39
4. Дечији додатак	42
5. Накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу без родитељског старања	46
6. Накнада трошкова боравка предшколској установи за децу са сметњама у развоју и децу са инвалидитетом	47
7. Накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу кориснике новчане социјалне помоћи	47
АДРЕСАР	48

Увод у Водич кроз систем социјалне заштите града Краљева

Фондација Човекољубље ће у периоду од 2018-2020 године споводити пројекат *Јачање и унапређење добробити старијих особа у региону Крагујевца и Краљева*. Пројекат се спороводи у сарадњи са аустријском организацијом Brot für die Welt, уз финансијску подршку Федералног министарства за рад, социјална питања, здравље и заштиту потрошача Републике Аустрије, и има за циљ да оснажи и промовише добробит и социјалну укљученост угрожених старијих особа.

Као једну од пројектних активности, Човекољубље је, у сарадњи са Центрима за социјални рад и са представницима Града Крагујевца и Краљева израдило Водиче кроз систем социјалне заштите у горе поменутиим градовима.

Основни циљ Водича је да грађане упозна са правима и услугама из области социјалне заштите, установама које их обезбеђују, као и условима и начинима на које та права могу остварити.

Социјална заштита је усмерена на достизање квалитета живота свих грађана, посебно најосетљивијих група становништва које немају довољно средстава и могућности да обезбеде испуњење основних животних потреба, а не могу да их остваре својим радом, из имовине или других извора.

Корисници права или услуга социјалне заштите су појединци, односно породице, којима је неопходна друштвена помоћ и подршка ради савладавања социјалних и животних тешкоћа и стварања услова за задовољење основних животних потреба.

Социјалном заштитом као организованом друштвеном делатношћу се баве различити социјални актери, који у оквиру својих надлежности обављају одређене послове из ове области.

Водич је намењен свим грађанима, али пре свега корисницима пројекта.

Права и услуге у социјалној заштити које се финансирају из буџета Републике

Новчана социјална помоћ припада појединцу односно породици која својим радом, приходима од имовине или из других извора остварује приходе мање од износа новчане социјалне помоћи утврђене законом. Захтев за ову врсту помоћи се подноси Центру за социјални рад коме појединац или породица припадају према месту пребивалишта.

Као и сви захтеви за права која се остварују у Центру за социјални рад, подразумева да право остварују лица која живе на територији града Краљева, која имају важећу личну документацију, личну карту као и пратећу документацију. Лице се обраћа пријемној канцеларији, где се на основу усмереног интервјуа, процењује и даје савет, коју врсту права лице може да оствари, а у скалду са тим и потребну документацију.

Већина доказа се прибавља по службеној дужности изузев личне документације, медицинских доказа који се не могу прибавити другачије, већ лично.

Додатак за помоћ и негу другог лица и увећани додатак за помоћ и негу другог лица припада појединцу (дете, млада, одрасла или старија особа) који због телесног или сензорног оштећења, интелектуалних потешкоћа или

промена у здравственом стању не може да задовољи своје основне животне потребе без помоћи и неге другог лица (кретање, облачење, одржавање хигијене итд). Захтев подносе појединци или чланови породице, Центру за социјални рад коме припадају према месту пребивалишта.

Туђа нега преко Центра за социјални рад припада лицима која немају други правни основ (тј. не могу остварити ово право преко друге институције) и може бити основна или увећана. Увећана туђа нега је право које остварују лица која имају телесно оштећење најмање по 2 основа 70% и веће.

Увећани додатак преко Центра за социјални рад остварују и лица која основну туђу негу примају преко Фонда ПИО, док разлику до увећаног износа остварују у Центру за социјални рад, уколико испуњавају наведене услове, оцене степена телесног оштећења.

Закон је предвидео такође, да родитељи који негују децу са увећаном туђом негом више од 15 година, а немају своје приходе, у моменту када испуне старосни услов за пензију, а нису је стекли због неге болесног детета, могу остварити право на **посебну новчану накнаду** у износу минималне пензије.

Право на помоћ за оспособљавање за рад обухвата подршку у образовању и оспособљавању за рад и признаје се деци и младима са сметњама у развоју и одраслим особама са инвалидитетом које се, према психофизичким способностима и годи-

нама живота, могу оспособити за одређени рад, а то право не могу да остваре по другом правном основу. Ово право остварује се преко Центра за социјални рад.

Услуге породичног смештаја у сродничку, хранитељску и другу породицу за децу и младе, одрасле и старије особе. Деци и младима се привремено, до завршетка редовног школовања, односно до навршене 26-те године живота, обезбеђују нега, заштита и услови за оптималан развој у породичном окружењу. Породични смештај за децу и младе обухвата и припрему за повратак родитељима, други стални животни аранжман и припрему за самосталан живот. Породичним смештајем одраслим и старијим особама омогућава се одржавање или побољшање квалитета живота. Одлуку о смештају доноси Центар за социјални рад.

Услуге домског смештаја обезбеђују се деци и младима, одраслим и старијим. Одраслим и старијима обезбеђује се становање и задовољење основних животних потреба као и здравствена заштита, а деци и младима обезбеђује се уз то и приступ образовању. Домски смештај обезбеђује се кориснику коме се не могу обезбедити, или није у његовом најбољем интересу, останак у породици, услуге у заједници или породични смештај. Одлуку о домском смештају доноси Центар за социјални рад.

Омогућено је да се услед недостајућих капацитета за смештај одраслих и старијих у установе социјалне заштите чији је оснивач Република Србија, корисници приликом смештаја изјасне да ли желе да буду смештени и у приватне домове на територији Републике Србије, па се спроводи поступак и доставља документација на исти начин као и за установе које су основане од стране Републике.

Права и услуге у социјалној заштити које се финансирају из буџета Града Краљева

У складу са Законом о социјалној заштити, Град Краљево обезбеђује следеће групе услуга социјалне заштите:

1. Дневне услуге у заједници, које поразумевају активности које продужавају боравак у породици као што су помоћ у кући и дневни боравак.

Помоћ у кући могу да користе стара и изнемогла, хронично оболела и друга лица која нису у стању да се сама о себи старају, а живе сама или живе у домаћинству са другим лицем које из објективних разлога није у могућности да им обезбеди адекватну негу.

Помоћ и нега у кући обезбеђује се обављањем неопходних кућних послова (одржавање чистоће стана, припремање лаких и брзих obroка, прање и пеглање), помоћ око одржавања личне хигијене, набавка намирница, лекова и других потребштина, помоћ у шетњи, коминикација са другим институцијама које су значајне за кориснике и помоћ око остваривања здравствених услуга.

Центар за социјални рад одлучује о коришћењу услуге применом одредаба закона о социјалној заштити као и Одлуке о социјалној заштити града Краљева док услугу обезбеђује Центар локалних услуга.

Учешће корисника у плаћању услуге зависи од њихових прихода и примењујући Правилник о мерилима и критеријумима за утврђивање цене услуге и учешћа корисника и сродника у трошковима услуге.

2. Услуге смештаја, као што је:

- Смештај одраслих и старијих у прихвати-лишта
- Привременни смештај за жртве насиља у породици
- Предах смештај
- Привременни смештај у кризним ситуацијама

Приватни смештај у прихватилиште и приватну станицу, односно услуга привременог смештаја у прихватилиште признаје се лицима која су изненада остала без смештаја или из других разлога морају да буду збринута ван своје породице (деца и млади, жртве насиља у породици, одрасли и старији).

Корисник може користити услуге прихватилишта до успостављања одговарајућег облика заштите, а најдуже до 30 дана, уз могућност продужења права за још 30 дана, када за то постоје оправдани разлози, по процени Центра за социјални рад.

Потребу за смештајем у прихватилиште утврђује и смештај корисника врши Центар за социјални рад, довођењем од стране службеног лица полицијске управе и самоиницијативним доласком.

Интервентни смештај у кризним ситуацијама. Услуга интервентног смештаја у кризним ситуацијама пружа се: жртвама насиља, злостављања и занемаривања у породици (деца, одрасли и старији), као и старијим лицима, која немају адекватну породичну бригу и услове за становање, а обрађени су за смештај у установу социјалне заштите и чекају на реализацију истог.

У зависности од процене стручних радника Центра за социјални рад, лица из предходног члана могу се сместити у установу социјалне заштите или у хранитељску породицу припремљену за ургентни смештај.

Интервентни смештај може трајати до 7 дана, с тим што постоји могућност продужења овог рока на још 7 дана у изузетно компликованим ситуацијама, а по олуци Стручног колегијума Центра за социјални рад.

3. Услуге подршке за самосталан живот
као што је:

- Становање уз подршку за младе који се осамостаљују
- Персоналана асистенција
- Лични пратилац

Услуге које су успостављене и које су регулисане одлуком Града Краљева су:

Услуга становања уз подршку за младе који се осамостаљују ради лакше интеграције у заједницу. Услуга је доступна младима узраста 15

до 26 година који немају могућности да живе у биолошким или сродничким породицама.

Обезбеђује се у трајању од 1 године по процени Центра за социјални рад.

За реализацију ове услуге обезбеђена су 3 стана, а у складу са Споразумом Министарства, Града Краљева и Центра локалних услуга.

Персонална асистенција је доступна особама које су пунолетне:

- са процењеним 1 и 2 степеном подршке
- које су корисници увећане туђе неге
- које су радно ангажоване или активно укључене у удружења или образовни програм

Потребна документација:

- Копија личне карте
- Копија решења туђе неге
- Потврда о ангажовању радном или образовном

Уз то је донет и правилник који прописује критеријуме за учешће корисника у цени услуге персоналне асистенције.

Лични пратилац детета је услуга која се пружа у складу са Одлуком о правима у социјалној заштити Града Краљева, Одлуке о допунама одлуке о социјалној заштити Града Краљева Сл.лист

22/18, а која припада деци, којима се у мишљењу интерресорне комисије предложи и сматра потребним услуга личног пратиоца.

Лични пратилац има задатак да деци која су упућена у образовни систем, предшколског или школског узраста, који је подршка у свакодневном функционисању у социјалном окружењу. Услов је да дете буде корисник накнаде за туђу негу и помоћ.

Право се оставрује у Центру за социјални рад док услугу пружа Центар локалних услуга.

Оснивањем Центра локалних услуга Града Краљева, децембра 2017. године, омогућено је ефикасније пружање услуга корисницима са територије Града Краљева, а које се и даље остварују тако што се захтев подноси Центру за социјални рад, који врши обраду, процену и доноси решење о праву на коришћење услуге подносиоцу захтева, док реализацију саме услуге, ангажовање лица која пружају услугу и праћење врши служба Центра локалних услуга.

4. Услуге очувања и унапређења живота породице као што су:

- Социјално - едукативне
- Саветодавно - терапеутске
- Мобилни тим за хитне интервенције

Услуге неодложних интервенција подразумевају:

- Осигурање безбедног окружења за децу, одрасле и старије (жртве насиља),
- Неодложно укључивање система социјалне заштите у случајевима вршења кривичних дела малолетника,
- Благовремено упућивање на здравствено збрињавање корисника,
- Благовремено упућивање корисника на услуге других система и других ресурса у локалној заједници.

Услуге неодложних интервенција обезбеђује се кроз 24-часовну доступност Центра за социјални рад. Центар за социјални рад је у обавези да обезбеди услуге неодложних интервенција у складу са критеријумима приоритета реаговања, а у сарадњи са осталим институцијама које се ангажују по јасно утврђеним процедурама у решавању кризних ситуација.

5. Иновационе и остале услуге у складу са потребама локалне заједнице као што су:

- Социјално становање у заштићеним условима
- Дневни центар за старије.

Социјално становање у заштићеним условима обезбеђује се појединцу или породици у стању социјалне потребе, који немају решено питање становања и пружа се у наменски изграђеном објекту, без могућности откупа.

Корисници социјалног становања у заштићеним условима могу бити:

- Корисници новчане социјалне помоћи,
- Самохрани родитељи,
- Старија лица,
- Лица која су као малолетна била под посебном заштитом државе (старатељство, хранитељство, смештај у установу социјалне заштите или другу породицу),
- Особе са инвалидитетом,
- Избегла и интерно расељена лица,
- Друга лица по стручној процени центра за социјални рад.

Поступак за коришћење услуге спроводи Центар за социјални рад, доноси решење о признавању права на коришћење услуга и упућује корисника у центар локалних услуга.

Центар локалних услуга управља објектом, решава о спорним питањима, закључује уговоре о међусобним правима и обавезама.

Месечну обавезу учешћа корисника у трошковима смештаја утврђује Центар локалних услуга.

Саветовалиште. Грађани могу користити услуге Саветовалишта, које се организује као **Саветовалиште за предбрачне, брачне и породичне односе** при центру за социјални рад.

У Саветовалишту се реализују психолошко-педагошке, социјалне и правне услуге.

6. Материјална подршка регулисана Градском одлуком

Право на материјалну подршку се остварује ради задовољења и обезбеђења егистенцијалног минимума и подршке социјалне укључености корисника.

Материјална помоћ у новцу се обезбеђује у виду:

- Једнократне новчане помоћи, највише 3 пута годишње, а највише до износа новчане социјалне помоћи, а на годишњем нивоу у збиру не више од просечне нето зараде запослених у Републици Србије.
- Ванредне једнократне помоћи које се остварују када у породици несрећним случајем наступи смрт

Када се појединац тешко разболи или по оцени тима Центра за социјални рад у породици наступи изузетно тешка ситуација. Услов за ванредну помоћ је да приход породице не прелази износ просечен зараде у Републици Србији по последње објављеном податку статистике. Може се одобрити само једанпут годишње.

Код **социјалног укључивања корисника једнократне новчане помоћи**, значи да корисници могу бити упућени у јавна предузећа ради обављања одређеног броја сати друштвено корисног рада сразмерно висини новчане помоћи.

Право на помоћ у натури признаје се појединцу или породици у облику:

- Бесплатног оброка у народној кухињи
- Опремању корисника за смештају у Установу социјалне заштите или породицу

1. Новчана помоћ незапосленим породиљама

- Ко остварује право?

Право на новчану помоћ остварује незапослена мајка за свако дете рођено у току једног порођаја, без обзира на број претходно рођене деце уколико има пребивалиште на територији града Краљева дуже од једне године пре рођења детета.

У случају да мајка нема пребивалиште на територији Града дуже од једне године пре рођења детета, она може остварити наведено право ако отац детета има пребивалиште на територији Града дуже од једне године пре рођења детета.

Право може да оствари и незапослени отац детета који има пријављено пребивалиште на територији Града уколико мајка није жива, ако је напустила дете, или је из објективних разлога спречена да непосредно брине о детету.

➤ Који су услови за остваривање права?

Услови су да мајка непосредно брине о детету/ деци за које подноси захтев и чија деца претходног реда рођења нису смештена у установу социјалне заштите, хранитељску породицу или дата на усвајање и која није лишена родитељског права у односу на децу претходног реда рођења.

Новчана помоћ незапосленим породиљама исплаћује се до навршене прве године дана живота детета.

➤ Рок за подношење захтева

Захтев се подноси најкасније до шест месеци живота детета.

Исти се не може поднети за дете које није живо у моменту подношења захтева.

➤ Поступак остваривања права

Формулар захтева преузима се на шалтеру 7 Градске управе града Краљева, а може се преузети и са званичног сајта Града. На истом месту предаје се захтев са потребном документацијом.

➤ Потребна документација за остваривање права:

- фотокопија или очитана лична карта мајке,
- фотокопије извода из матичне књиге рођених за сву децу,
- доказ о незапослености мајке (уверење Националне службе за запошљавање, Фонда за здравствено осигурање или Фонда за пензијско и инвалидско осигурање),

– уверење Центра за социјални рад да мајка непосредно брине о детету/деци за које је поднела захтев, да њена деца претходног реда рођења нису смештена у установу социјалне заштите, хранитељску породицу или дата на усвајање и да није лишена родитељског права у односу на децу претходног реда рођења,

- фотокопија картице текућег рачуна и
- потврда ПУ Краљево о пребивалишту.

Уколико отац остварује право, уз захтев и доказе који су побројани за мајку детета, подноси исте доказе за себе, као и одговарајући следећи доказ:

- фотокопију извода из матичне књиге умрлих за мајку,
- уверење органа старатељства о чињеници да је мајка напустила дете,
- одлуку надлежног суда да је мајка лишена родитељског права,
- извештај комисије надлежног здравственог органа о тежој болести мајке или решење којим је лишена пословне способности или
- потврду надлежне установе о почетку и трајању издржавања казне затвора.

Одређена тражена документација може да се уз сагласност подносиоца прибави по службеној дужности (извод из матичне књиге рођених, уверење Центра за социјални рад, потврда ПУ о пребивалишту и доказ о незапослености), што је наведено у самом захтеву.

2. Једнократна новчана накнада за прворођено дете

➤ Ко остварује право?

Право на једнократну новчану накнаду за прворођено дете остварује мајка са пребивалиштем на територији Краљева, која непосредно брине о детету за које је поднела захтев и која није лишена родитељског права. Изузетно, право може остварити и отац детета, са пребивалиштем на територији Града уколико мајка детета није жива, напустила је дете, или је из објективних разлога спречена да непосредно брине о детету.

➤ Поступак остваривања права и рок за подношење захтева

Право се остварује подношењем захтева уз потребну документацију на шалтеру 7 Градске управе града Краљева у року од дванаест месеци од дана рођења детета. На истом месту преузима се прописани образац захтева, а може се преузети и са званичног сајта Града.

- ### **➤ Потребна документација за остваривање права:**
- извод из матичне књиге рођених (може се прибавити по службеној дужности),
 - очитана лична карта или копија,
 - уверење Центра за социјални рад (може се прибавити по службеној дужности) и
 - број текућег рачуна код пословне банке.

3. Новчана помоћ породици са више деце са територије града Краљева

➤ Ко има право?

Право на новчану помоћ породици са више деце имају незапослени родитељи, старатељи или усвојиоци, држављани РС, који имају пријављено пребивалиште или боравиште на територији Града најмање три године пре расписивања јавног позива, са двоје или више деце узраста од 7 до 15 година, која су укључена у систем основног образовања у тренутку расписивања јавног позива.

Право немају родитељи, старатељи или усвојиоци који остварују право на социјалну помоћ код Центра за социјални рад у складу са законом или одлуком Града из области социјалне заштите у тренутку подношења захтева по расписаном јавном позиву за доделу новчане помоћи.

➤ Поступак остваривања права

Образац пријаве и Смернице за попуњавање исте преузимају се у Одељењу за друштвене делатности Градске управе града Краљева, а прикупљена документација, уз пријаву, подноси се на писарници Градске управе града Краљева у затвореној коверти, или се може послати поштом, препоручено, на адресу:

Градска управа града Краљева
Одељење за друштвене делатности
Трг Јована Сарића број 1
36000 Краљево

На коверти обавезно ставити назнаку: ПРИЈАВА НА ЈАВНИ ПОЗИВ ЗА ДОДЕЛУ НОВЧАНЕ ПОМОЋИ, уз назнаку: "НЕ ОТВАРАТИ".

➤ Потребна документација:

– очитане личне карте родитеља, старатеља или усвојиоца,

– уверење издато од стране Националне службе за запошљавање, Фонда за пензијско и инвалидско осигурање или Фонда за здравствено осигурање, филијале у Краљеву, као доказ о незапослности у тренутку подношења захтева,

– уверење о пребивалишту издато од стране Полицијске управе Краљево, као доказ да подносилац пријаве и његов брачни или ванбрачни друг имају пријављено пребивалиште или боравиште на територији града Краљева најмање три године пре расписивања јавног позива (овај доказ се може прибавити по службеној дужности),

– потврда издата од стране школе, као доказ да се деца узраста од 7 до 15 година налазе на обавезном школовању у моменту подношења захтева,

– потврда издата од стране Центра за социјални рад, као доказ да родитељи, односно старатељи или усвојиоци не остварују социјалну помоћ у моменту подношења захтева по јавном позиву код Центра за социјални рад Краљево у складу са законом или одлуком града Краљева из области социјалне заштите,

– копија текућег рачуна код пословне банке.

4. Помоћ деци са сметњама у развоју

➤ Ко има право?

Право имају деца са сметњама у развоју и са инвалидитетом, која имају пребивалиште на територији Града, за која се по налазу мишљења Интерресорне комисије утврди потреба за похађањем основне и средње школе за глува, наглува, слепа и слабовида лица које се налазе ван територије града Краљева у смислу обезбеђивања финансијских средстава за превоз, домски смештај и исхрану такве деце. Накнада у висини од 50% трошкова превоза припада и родитељу који је пратилац детета.

Права у виду обезбеђивања средстава за ужину, школу у природи и трошкове превоза остварују и деца која према мишљењу Интерресорне комисије користе додатну подршку у виду пратиоца. Пратилац, такође, има право на обезбеђивање трошкова превоза.

➤ Поступак остваривања права

Захтев се преузима у канцеларији 309, Одељења за друштвене делатности, или са званичног сајта Града. Уз захтев се прилаже копија медицинске и друге документације значајне за остваривање права и предаје се на писарници Градске управе града Краљева.

5. Накнада трошкова за вантелесну оплодњу

➤ Ко има право?

Право може да оствари пар који има држављанство РС, пријављено пребивалиште или бора-виште на територији Града најмање три године пре подношења захтева, да пар остварује право на здравствену заштиту преко РФЗО, да жена у моменту подношења захтева није навршила 48 година живота, да је констатован како примарни, тако и секундарни стерилитет код жена које немају живо дете, или имају једно, да је жена већ имала три покушаја ВТО на терет обавезног здравственог осигурања, или да није могла да буде укључена у Програм покушаја ВТО на терет обавезног здравственог осигурања у погледу броја покушаја, или година старости.

➤ Поступак остваривања права

Прописани образац захтева преузима се у канцеларији 309 и са прикупљеном документацијом предаје се на писарници Градске управе.

➤ Потребна документација:

- копија уверење о држављанству за пар (може се прибавити по службеној дужности),
- копије или очитане личне карте за пар,
- копија извода из матичне књиге венчаних (може се прибавити по службеној дужности), или изјава оверена од стране два сведока да пар живи заједно уколико нису венчани,

- уверења о пребивалишту, односно о боравишту за расељена и избегла лица (може се прибавити по службеној дужности),
- копије здравствених књижица за пар,
- извештај здравствене установе да је жена укључена у поступак ВТО,
- предрачун трошкова ВТО издат од здравствене установе (домаће или иностране) у којој ће се поступак вршити,
- потврда да пар не испуњава услове за укључивање у Програм ВТО који финансира РФЗО,
- копија картице текућег рачуна једног од партнера.

6. Бесплатна вожња у аутобуском саобраћају на територији града Краљева

➤ Ко има право на бесплатну вожњу?

Право на бесплатну вожњу у аутобуском саобраћају на територији града Краљева имају:

- војни инвалиди од I до VI групе инвалидности,
- цивилни инвалиди рата,
- слепа лица са пратиоцем,
- дистрофичари са пратиоцем,
- инвалиди рада I категорије са телесним оштећењима од I до IV групе,
- лица са церебралном парализом са пратиоцем,
- ментално недовољно развијена лица (умерена, тежа и тешко ретардирана) са пратиоцем,
- лица старија од 65 година без личних примања, као и пензионери старији од 65 година, чије су пензије мање од минималне зараде у Републици Србији,

- корисници материјалног обезбеђења старији од 60 година,
- глува лица и
- лица на хемодијализи,
- под условом да имају пребивалиште на територији града Краљева последњих шест месеци и да то право не могу остварити по другом основу.

➤ **Поступак остваривања права**

Захтев се преузима у канцеларији 312, Одсек за послове борачко-инвалидске Одељења за друштвене делатности, где се уз потребну документацију и предаје.

➤ **Потребна документација:**

- пензијски чек/решење о пензионисању, односно
- решење о признатом статусу на основу кога се утврђује право.

7. Право на субвенционисану цену комуналних услуга породицама ратних војних инвалида, палих бораца и умрлих ратних војних инвалида који су учествовали у оружаним акцијама после 17. августа 1990. године

➤ **Ко има право?**

Право на субвенционисану цену комуналних услуга имају породице ратних војних инвалида који су учествовали у оружаним акцијама после 17. августа 1990. године и за време агресије НАТО снага на СРЈ, породице палих бораца који су учествова-

ли у оружаним акцијама после 17. августа 1990. године и умрлих ратних војних инвалида.

- Шта обухвата субвенционисана цена комуналних услуга и колико она износи?

Субвенционисана цена комуналних услуга обухвата:

1. снабдевање водом за пиће, пречишћавање и одвођење отпадних вода,
2. сакупљање, одвожење и депоновање отпада,
3. снабдевање топлотном енергијом.

Висина субвенције износи 30% од цене услуге. Субвенционисана цена за утрошену воду и накнаду за пречишћавање и одвођење отпадних вода признаје се на месечном нивоу до 5 м³ по члану корисника који остварује право.

- Услови за остваривање субвенционисане цене су:

– да члан корисника комуналних услуга има пребивалиште на територији Града последњих шест месеци,

– да је члан породице корисника комуналних услуга својство, односно право на основу ког се сврстава у категорију корисника по овој Одлуци стекао на основу прописа који се примењују у Републици Србији,

– да рачун гласи на корисника комуналних услуга, односно да корисник или члан његовог домаћинства имају закључен уговор о закупу или

неки други документ (адреса из личне карте), којим се доказује да се домаћинство налази на адреси за коју се захтева признавање права на субвенционисане цене,

– да је корисник комуналних услуга у потпуности измирио обавезе по рачунима за комуналне услуге закључно са месецом који претходи месецу подношења захтева за признавање права на ослобађање дела обавезе плаћања комуналних услуга.

➤ **Поступак остваривања права**

Захтев за остваривање субвенционисане цене комуналних услуга може се преузети на шалтеру 7 Градске управе града Краљева или на званичном сајту Града, а тражена документација заједно са попуњеним захтевом предаје се на трећем спрату у канцеларији 311, Одсек за послове борачко-инвалидске заштите Одељења за друштвене делатности Градске управе.

➤ **Потребна документација:**

– копија или прочитана лична карта за све пунолетне чланове породице корисника комуналних услуга, а за малолетна лица ће се утврдити по службеној дужности,

– копија последњег рачуна за комуналне услуге издата од стране пружаоца услуга на име корисника чији члан домаћинства остварује право,

– потврда од стране пружаоца услуга да корисник комуналних услуга нема неизмирене обавезе према пружаоцима услуга.

8. Поносна картица 2019 "цена минус за 3+"

- Право на картицу имају породице код којих су:
 - мајке са троје и више деце, од којих је најмање једно малолетно,
 - родитељи, старатељи или усвојиоци детета које је у породици треће или наредно,
 - самохрани очеви,
 - очеви који су преузели бригу о деци,

Услов је да родитељи, усвојиоци или старатељи имају заједничко пребивалиште са малолетном децом или малолетним дететом уколико су остала деца пунолетна, а расељена лица да имају заједничко боравиште са малолетном децом, односно дететом.

- Поступак остваривања права
Образац изјаве преузима се на шалтеру Канцеларије за брзе одговоре Градске управе града Краљева, а може се преузети и са званичног сајта Града. Попуњена и потписана изјава предаје се на истом шалтеру. Приликом потписивања изјаве потребно је показати на увид важећу личну карту или боравишну дозволу.

Списак правних субјеката код којих породице са троје и више деце могу остварити попуст истакнут је на званичном сајту Удружења Покрет за децу "Три плус" <http://triplus.org.rs/kraljevo/>.

**ПРАВА КОЈА ОБЕЗБЕЂУЈЕ
РЕПУБЛИКА, А ОДНОСЕ СЕ
НА ФИНАНСИЈСКУ ПОДРШКУ
ПОРОДИЦИ СА ДЕЦОМ**

1. Накнада зараде, односно накнаде плате за време породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета

Ова права остварују запослене код правних и физичких лица.

Изузетно, запослена која је засновала радни однос након рођења детета може остварити право на накнаду зараде, односно накнаду плате током одсуства чија се дужина трајања рачуна од дана рођења детета.

Накнаду зараде, односно накнаду плате остварује и отац, један од усвојитеља, хранитељ, односно старатељ детета, када у складу са прописима о раду користи ово право.

Накнаду зараде, односно накнаду плате за време породилског одсуства и одсуства са рада ради посебне неге детета за децу различитог реда рођења, могу истовремено користити оба родитеља.

Накнаду зараде, односно накнаду плате за време одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета, за децу различитог реда рођења, могу истовремено користити оба родитеља.

Накнаду зараде, односно накнаду плате за време породилског одсуства и одсуства са рада ради неге детета, за децу различитог реда рођења, не могу истовремено користити оба родитеља.

Право на накнаду зараде, односно накнаду плате за време одсуства са рада ради посебне неге детета не може се остварити за дете за које је остварено право на додатак за помоћ и негу другог лица.

➤ Поступак остваривања права

Захтев се преузима на шалтеру 7 Градске управе, на коме се са потребном прикупљеном документацијом и предаје.

Захтев за остваривање права на накнаду зараде, односно накнаду плате може се поднети до истека законом утврђене дужине трајања права које се остварује.

➤ Потребна документација

– **Захтев за накнаду зараде за време породилског одсуства и одсуства са рада ради неге детета**

1. Извештај о привременој спречености за рад-дознака

2. Копија извода из матичне књиге рођених за сву децу (може се прибавити по службеној дужности)

3. Копија здравствене књижице за мајку

4. У случају да је дете мртворођено, извештај да је дете мртворођено/извод из матичне књиге умрлих,

5. Решење о праву на породилско одсуство и праву на одсуство ради неге детета,
6. Потврда о висини основне зараде,
7. Обрачун зарада за последњих 12 месеци који претходе месецу у коме отпочиње одсуство,
8. Копија извода о исплаћеној заради и уплаћеним порезима и доприносима за 12 месеци који претходе месецу у коме отпочиње одсуство,
9. Решење о месечној основици на коју се плаћају доприноси за 12 месеци који претходе месецу у коме отпочиње одсуство (за лица која самостално обављају делатност),
10. Решење о привременом затварању радње, односно личне изјаве да у време одсуства неће обављати делатност (за лица која самостално обављају делатност),
11. Копија уговора о раду и анекс уговора уколико га је било,
12. Копија извода из појединачне пореске пријаве за 12 месеци који претходе месецу у коме отпочиње одсуство.

– Захтев за накнаду зараде за време одсуства са рада ради посебне неге детета

1. Извештај о привременој спречености за рад-дознака лекара педијатра,
2. Копија извода из матичне књиге рођених за сву децу (може се прибавити по службеној дужности,
3. Копија здравствене књижице за мајку,
4. Мишљење интерресорне комисије (прибавља се по службеној дужности),

5. Решење о праву на одсуство са рада ради посебне неге детета,

6. Потврда о висини основне зараде,

7. Обрачун зарада за последњих 12 месеци који претходе месецу у коме отпочиње одсуство,

8. Копија извода о исплаћеној заради и уплаћеним порезима и доприносима за 12 месеци који претходе месецу у коме отпочиње одсуство,

9. Копија решења о месечној основици на коју се плаћају доприноси за 12 месеци који претходе месецу у коме отпочиње одсуство (за лица која самостално обављају делатност),

10. Копија решења надлежног органа о привременом затварању радње, односно личне изјаве да у време одсуства неће обављати делатност (за лица која самостално обављају делатност).

- Дечији додатак,
- **Накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу без родитељског старања,**
- **Накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу са сметњама у развоју и децу са инвалидитетом,**
- **Накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу корисника новчане социјалне помоћи.**

2. Остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета

Ово право може остварити мајка за дете рођено 1. јула 2018. године и касније ако је у периоду од 18 месеци пре рођења детета остваривала приходе, а у моменту рођења детета је незапослена и није остварила право на новчану накнаду:

1. по основу незапослености,
2. по основу самосталног обављања делатности,
3. као носилац породичног пољопривредног газдинства које има статус лица које самостално обавља делатност према закону којим се уређује порез на доходак грађана,
4. по основу уговора о обављању привремених и повремених послова,
5. по основу уговора о делу,
6. по основу ауторског уговора,
7. по основу уговора о правима и обавезама директора ван радног односа.

Ово право може остварити и мајка која је у периоду од 24 месеца пре рођења детета била пољопривредни осигураник.

Право може остварити и жена која је усвојитељ, хранитељ, или старатељ детета.

Право на остале накнаде по основу рођења и неге детета остварује мајка у трајању од три месеца од дана рођења детета ако се дете роди мртво или умре пре навршена три месеца живота, односно до смрти детета уколико оно умре касније.

Ово право може да оствари и отац детета уколико мајка није жива, ако је напустила дете, или ако је из објективних разлога спречена да непосредно брине о детету.

Захтев за остваривање права може се поднети до истека законом утврђене дужине трајања права које се остварује.

Ово право не може се остварити за дете за које је остварено право на додатак за помоћ и негу лица.

➤ Поступак остваривања права

Захтев се преузима на шалтеру 7 Градске управе, на коме се са потребном прикупљеном документацијом и предаје.

Захтев се може поднети до истека законом утврђене дужине трајања права које се остварује.

➤ Потребна документација:

1. Извод из евиденције Централног регистра обавезног социјалног осигурања о основу осигурања, на дан подношења захтева,

2. Извод из матичне књиге рођених за децу,

3. Податак о почетку коришћења одсуства због компликација у вези са одржавањем трудноће, уколико је коришћено ово право,

4. Мишљење надлежне комисије Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање о потреби да подносилац захтева због здравственог стања детета оствари право на остале накнаде по основу посебне неге детета;

5. Доказ да није остварено право на додатак за помоћ и негу другог лица,

6. Извод из евиденције Централног регистра обавезног социјалног осигурања о основици на коју су плаћени доприноси, у складу са чланом

18. Закона, за последњих 18 месеци који претходе првом месецу отпочињања одсуства због компликација у вези са одржавањем трудноће, или породилског одсуства, уколико није коришћено одсуство због компликација у вези са одржавањем трудноће, односно дану рођења детета,

7. Потврда о основици на коју су плаћени доприноси, за последњих 18 месеци који претходе првом месецу отпочињања одсуства због компликација у вези са одржавањем трудноће, или породилског одсуства, уколико није коришћено одсуство због компликација у вези са одржавањем трудноће, односно дану рођења детета за лица која самостално обављају делатност, а који нису евидентирани у Централном регистру обавезног социјалног осигурања;

8. Потврда о основици на коју су плаћени доприноси, за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, за последња 24 месеца који претходе дану рођења детета за лица која су пољопривредни осигураници,

9. Остали подаци који су од утицаја на утврђивање права, а нису евидентирани у доступним евиденцијама.

У случају да се дете роди мртво, или умре касније, потребно је доставити:

1. Извештај надлежне здравствене установе да је дете мртворођено, односно да је умрло пре уписа у матичну књигу рођених,

2. Извод из матичне књиге умрлих за дете које је умрло после уписа у матичну књигу рођених.

У захтеву за остваривање права наводи се и број

текућег рачуна за исплату права, а фотокопија картице текућег рачуна прилаже се уз њега.

Када отац детета уместо мајке поднесе захтев за признавање права на остале накнаде, уз набројану документацију потребно је доставити и следеће:

1. Уверење органа старатељства да је мајка напустила дете;
3. Извод из матичне књиге умрлих за мајку;
4. Потврду установе о почетку и трајању издржавања казне затвора за мајку;
5. Извештај комисије надлежног здравственог органа о тежој болести мајке;
6. Решење којим је мајка лишена пословне способности;
7. Решење којим је мајка лишена родитељског права.

3. Родитељски додатак

Родитељски додатак остварује мајка за прво, друго, треће и четврто дете, под условом да је држављанка Републике Србије и да има пребивалиште у РС. Ово право може остварити и мајка која је страни држављанин и има статус стално настањеног странца под условом да је дете рођено на територији Р Србије, а да у земљи чија је држављанка не остварује ово или слично право за дете за које је поднет захтев.

Ако мајка која има троје деце у следећем порођају роди двоје, или више деце, оствариће право на родитељски додатак за свако рођено дете у том порођају.

Редослед рођења утврђује се према броју живорођене деце мајке у моменту подношења захтева за остваривање права на родитељски додатак.

Ово право остварује мајка која непосредно брине о детету за које је поднела захтев, чија деца претходног реда рођења нису смештена у установу социјалне заштите, хранитељску или старатељску породицу или дата на усвајање, и која није лишена родитељског права у односу на децу. Право ће се изузетно признати уколико је дете претходног реда рођења смештено у установу због потребе континуиране здравствене заштите и неге, а по претходно прибављеном мишљењу министарства надлежног за социјална питања.

Право може остварити, уз испуњење свих других услова, и отац детета уколико је мајка детета страна држављанка, није жива, лишена је родитељског права, или је из објективних разлога спречена да непосредно брине о детету.

Родитељски додатак увећава се за паушал за набавку опреме за дете.

Обрзац захтева за родитељски додатак преузима се на шалтеру 7 Градске управе, где се касније са траженом документацијом и предаје. Уз захтев за остваривање права на родитељски додатак за мајку која је страна држављанка подноси се и уверење надлежне службе из земље чија је мајка држављанка о испуњености тражених услова.

➤ Поступак остваривања права

Захтев за остваривање права подноси мајка,

односно отац детета одмах након рођења у здравственој установи у којој је дете рођено, или директно на шалтеру 7 Градске управе града Краљева, где се и преузима формулар, најкасније до навршених годину дана живота детета.

Захтев поднет у здравственој установи прослеђује се електронским путем надлежном органу за решавање по захтеву.

- Потребна документација кад захтев подноси мајка:
 - Извод из матичне књиге рођених за сву децу (прибавља се по службеној дужности),
 - Уверење о држављанству за мајку (прибавља се по службеној дужности),
 - Копија здравствене књижице за мајку,
 - Копија или прочитана лична карта за мајку,
 - Пријава пребивалишта за децу о којој непосредно брине,
 - Уверење Центра за социјални рад.

- Када отац подноси захтев потребно је доставити:
 - Извод из матичне књиге рођених за сву децу (прибавља се по службеној дужности),
 - Уверење о држављанству за оца и мајку детета (прибавља се по службеној дужности),
 - Копија здравствене књижице за оца и мајку детета,
 - Копија или прочитана лична карта за оца и мајку детета,

- Пријава пребивалишта за децу о којој непосредно брине,
- Уверење Центра за социјални рад,
- Уверење из матичне књиге умрлих за мајку уколико је преминула,
- Уверење центра за социјални рад уколико је мајка напустила дете,
- Одлука суда којом је мајка лишена родитељског права,
- Извештај комисије о тежој болести мајке, односно решење којим је лишена пословне способности.

4. Дечији додатак

Право на дечији додатак остварује један од родитеља који непосредно брине о детету, који је држављанин Републике Србије и има пребивалиште у Републици Србији или страни држављанин који има статус стално настањеног странца у Републици Србији за прво, друго, треће и четврто дете по реду рођења у породици, од дана поднетог захтева. Уколико мајка која има троје деце у следећем порођају роди двоје или више деце, оствариће право на дечији додатак и за свако рођено дете у том порођају. Ово право може се остварити и за дете вишег реда рођења од четвртог уколико се због старосне границе за неко од прво четворо деце рођења више не може остварити ово право.

Ово право припада и старатељу детета, који може остварити право за највише четворо своје деце и за свако дете без родитељског старања о коме непо-

средно брине. Право на дечији додатак припада детету које је ученик основне школе, односно има својство редовног ученика средње школе, а најдуже до навршених 20 година. Ово право припада и детету које из оправданих разлога не пође у школу, односно започне школовање касније или прекине школовање у својству редовног ученика у средњој школи, и то за време трајања спречености до завршетка средњошколског образовања, а најдуже до 21 године живота.

Ово право припада и детету са сметњама у развоју и детету са инвалидитетом за које је донето мишљење Интерресорне комисије, све док је обухваћено васпитно образовним програмом и програмом оспособљавања за рад, а за дете над којим је продужено родитељско право најдуже до 26 године.

Изузетно, својство редовног ученика сматра се да има и лице из осетљивих друштвених група и лице са изузетним способностима млађе од 17 година које стиче средње образовање или образовање за рад у својству ванредног ученика, ако оправда немогућност редовног похађања наставе, уз сагласност министра надлежног за послове просвете.

Корисник чије дете остварује додатак за помоћ и негу другог лица остварује право на дечији додатак независно од материјалних услова породице.

Право на дечији додатак без поновног достављања доказа о материјалном стању породице остварује корисник новчане социјалне помоћи чије дете/деца редовно похађају школу.

За једнородитељске породице, старатеље и родитеље деце са сметњама у развоју и инвалидитетом, за које постоји мишљење ИРК, а која не користе услуге смештаја, као и за дете које остварује додатак на туђу негу и помоћ, цензус се увећава. Уколико су испуњени услови да се износ дечијег додатка увећа по више основа, укупан износ увећања не може бити већи од 80%.

➤ Поступак остваривања права

Захтев за остваривање права преузима се на шалтеру 7 Градске управе, или се може преузети са званичног сајта Града и уз прикупљену потребну документацију предаје се на истом шалтеру.

- Потребна документација за новог корисника:
1. Извод из матичне књиге рођених за сву децу (прибавља се по службеној дужности),
 2. Уверење о држављанству за подносиоца (прибавља се по службеној дужности),
 3. Копија здравствене књижице за подносиоца,
 4. Копија личних карата за одрасле чланове домаћинства/за децу пријаве пребивалишта,
 5. Потврде о приходима за три месеца која претходе месецу у ком је поднет захтев за све чланове домаћинства,
 6. Уверење о катастарском приходу за све чланове домаћинства из места рођења и становања,
 7. Копија доказа о поседовању непокретности - власнички лист/извод из листе непокретности/ уговор о купопродаји, закупу,

8. Доказ о незапослености (уверење НСЗ и потврда о пријавама и одјавама ПИО) за незапослене чланове домаћинства,

9. Потврда о својству редовног ученика за чланове домаћинства који се школују,

10. Копије доказа који се достављају у случају утврђивања статуса: пресуде о разводу, изводи из матичне књиге умрлих, потврда казнено поправне установе, мишљење интерресорне комисије, продужење родитељског права.

➤ Потребна документација код обнове захтева:

1. Копија личних карата за одрасле чланове домаћинства,

2. Потврде о приходима за три месеца која претходе месецу у ком је поднет захтев за све чланове домаћинства

3. Уверење о катастарском приходу,

4. Доказ о незапослености (уверење НСЗ и потврда о пријавама и одјавама ПИО) за незапослене чланове домаћинства,

5. Потврда о својству редовног ученика за чланове домаћинства који се школују,

6. Копије доказа који се достављају у случају утврђивања статуса: пресуде о разводу, изводи из матичне књиге умрлих, потврда казнено поправне установе, мишљење интерресорне комисије, продужење родитељског права.

5. Накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу без родитељског старања

Ово право остварују деца предшколског узраста без родитељског старања у предшколској установи која има решење министарства надлежног за послове просвете о верификацији, у висини учешћа корисника у цени услуге која се прописује одлуком јединице локалне самоуправе.

Деца без родитељског старања која су у хранитељским породицама, остварују право на накнаду ових трошкова под условом да испуњавају услове за остваривање права на дечији додатак.

Деца без родитељског старања која су у старатељским породицама остварују право на накнаду трошкова под условом да је за њих остварено право на дечији додатак, а од дана остваривања овог права.

Захтев за накнаду трошкова преузима се на шалтеру 7 Градске управе управе и попуњен предаје се на истом месту, а сва потребна документација, сем потврде о смештају детета у установу, коју доставља установа социјалне заштите, прибавља се по службеној дужности.

6. Накнада трошкова боравка предшколској установи за децу са сметњама у развоју и децу са инвалидитетом

Деца предшколског узраста са сметњама у развоју и деца са инвалидитетом имају право на накнаду трошкова боравка у предшколској установи која има решење министарства надлежног за послове просвете о верификацији, у висини учешћа корисника у цени услуге која се прописује одлуком јединице локалне самоуправе.

Ово право немају деца за коју родитељи остварују право на накнаду зараде за време одсуства са рада ради посебне неге детета.

Захтев за накнаду трошкова преузима се на шалтеру 7 Градске управе и попуњен предаје се на истом месту, а сва потребна документација прибавља се по службеној дужности.

7. Накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу кориснике новчане социјалне помоћи

Деца предшколског узраста корисника новчане социјалне помоћи имају право на накнаду трошкова боравка у предшколској установи која има решење министарства надлежног за послове просвете о верификацији, у висини учешћа корисника у цени услуге која се прописује одлуком јединице локалне самоуправе.

Адресе и контакт телефони:

Центар за социјалну заштиту

Адреса: Моше Пијаде 28/А

Тел: 036/331-744, 036/331-490

E-mail: csrkraljevo@gmail.com

Градска управа града Краљева

Адреса: Трг Јована Сарића бр.1.

Тел: 036/306-000

ЧОВЕКОЉУБЉЕ
ДОБРОТВОРНА ФОНДАЦИЈА
СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ

Аугуста Цесарца 25, 11040 Београд, Србија

+381 11 36 72 970

beograd@covekoljublje.org

www.covekoljublje.org